

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३) सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावलीको
नियम ३ अनुसार प्रेषित सूचनाहरुको विवरण २०७७ कार्तिक देखि २०७७ पौष सम्म
वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र

बबरमहल, काठमाण्डौ ।

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

यस केन्द्रवनतथाबातावरण मन्त्रालयको मातहतमा रहेको वन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रका रूपमा परिचित छ । यस केन्द्रमा प्रमुख रूपमा महानिर्देशक नेतृत्वमा र प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा शाखा अधिकृत, ४ वटा महाशाखाहरू र सो अन्तर्गत अन्य शाखाहरू रहेका छन् । प्रत्येक महाशाखाको प्रमुखको रूपमा सह-सचिव (प्रा) रहने व्यवस्था छ । यस केन्द्रमा जम्मा ७३ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

केन्द्र प्रमुखको कार्यक्षेत्रमा वन अनुसन्धानको माध्यमबाट दिगो वन विकास सम्बन्धी उपयुक्त प्रविधि विकास गरी सरोकारवाला निकायहरूलाई सहयोग पुऱ्याउने र वन स्रोतको सर्वेक्षण, नक्सांकन गरी तथ्याङ्कहरू प्रकाशन गर्ने कार्य गर्दछ । यस विभागका कार्यहरू निम्न छन् ।

- वन क्षेत्रको बैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने ।
- राष्ट्रिय स्तरको वनस्रोत सर्वेक्षण तथा डाटा बेस तयार गर्ने ।
- वन क्षेत्रको नक्शाङ्कन अधावधिक गर्ने ।
- वन स्रोतका मापन, नक्सांकन गर्ने ।
- प्रयोगशाला संचालन गर्ने ।
- वन क्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको समयानुकूल क्षमता योग्यता अभिवृद्धिको लागि तालिम संचालन गर्ने ।
- अन्तराष्ट्रिय दायित्व अन्तर्गत विभिन्न तथ्यांक तयार गरी डाटा उपलब्ध गराउने ।
- अनुसन्धान मूलक नतिजाहरू र वन प्रविधिको प्रचार प्रसार गर्ने ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

केन्द्रमा हाल कुल दरबन्दी ७३ रहेकोमा त्यस मध्ये प्राविधिक दरबन्दी संख्या ४४ र प्रशासनिक २९ रहेको छ त्यस मध्ये २२ जना सहयोगी स्तरका श्रेणीविहीन कर्मचारीहरूको दरबन्दी कायम रहेको छ । प्राविधिक तर्फ रा.प.प्रथम ५ जना, रा. प. द्वितीय ११ जना र रा. प. तृतीय २५ जना गरी ४१ र प्रशासन तर्फ रा. प. तृतीय २ जना समेत गरी जम्मा ४३ राजपत्राङ्कित पदहरू छन् । यसै गरी राजपत्र अनंकित तर्फ ३ प्राविधिक र ५ प्रशासनिक गरी ८ पदहरू छन् भने २२ पद श्रेणीविहीन तर्फ रहेका छन् । सेवा समूह अनुसार केन्द्रमा उपलब्ध मानव स्रोतको आंकलन ५ मा स्पष्ट गरिएको छ ।

पद:महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

सेवा: वन, समुह:फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण गर्ने विषय तथा क्षेत्र निर्धारण र प्राथमिकीकरण सम्बन्धी । विभाग तथा महाशाखा, शाखाहरूको वार्षिक कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, संचालन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी । वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षणको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र सरोकारवाला निकायहरूलाई राय, सुझाव, प्रतिक्रिया दिने सम्बन्धी । वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण कार्यमा सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी, निजी, शैक्षिक, योजना, आयोजना आदि निकायहरू संग समन्वय गर्ने सम्बन्धी । वन तथा वनस्पति जन्य पैदावारहरूको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी वन तथा वनस्पतिजन्य पैदावारहरूको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र भू तथा जलाधार जस्ता प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण, व्यवस्थापन र उपयोगको निम्ति उपयुक्त प्रविधिको विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धी । वन, पर्यावरण तथा जलवायु परिवर्तन लगायतका वातावरणीय समस्याहरूको न्यूनीकरण तथा अनुकूलनका सम्भाव्य उपायहरूको बारेमा अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी ।

राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानिय स्तरमा वन तथा वनजन्य पैदावारहरूको नक्सांकन, मापन, सर्वेक्षण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी । कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयहरूमा हुने राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय स्तरमा हुने तालिम, गोष्ठी, सभा, सम्मेलन, अध्ययन, संझौता आदि कार्यक्रमहरूमा भाग लिने र प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धी । अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षणबाट प्राप्त नतिजा एवं तथ्यांकहरूलाई लक्षित वर्गसम्म सूचना प्रवाह गर्ने । वन र त्यस संग सम्बन्धित तथ्यांक अध्यावधिक गर्ने गराउने सम्बन्धी ।

पद: उप-महानिदेशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा: वन प्रविधी बिकास महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिदेशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन प्रविधी बिकास महाशाखाका शाखाहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिदेशककोमा पेश गर्ने । मातहत कर्मचारीहरूलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिदेशककोमा पेश गर्ने । महानिदेशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धानकार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस वाहेक समय समयमा उप-महानिदेशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरू संपन्न गर्ने गराउने ।

पद: उप-महानिदेशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा: निति अनुगमन तथा योजना महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिदेशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । निति अनुगमन तथा योजना महाशाखाका शाखाहरू तथा अन्य शाखा महाशाखाहरू

बिच समन्वय गर्ने गराउने। मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशककोमा पेश गर्ने। मातहत कर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशककोमा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धान संग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धान कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने।

पद: उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा: वन सर्वेक्षण तथा कार्बन अनुगमन महाशाखा

सेवा: वन, समूह:फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन सर्वेक्षण सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन सर्वेक्षण कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन सर्वेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने। वन सर्वेक्षण महाशाखाका शाखाहरु बिच समन्वय गर्ने गराउने। मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिर्देशककोमा पेश गर्ने। मातहतका कर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिर्देशकको मा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन सर्वेक्षण संग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन सर्वेक्षण कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने।

पद: उप-महानिदेशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा: वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा

सेवा: वन, समूह: जनरल फरेस्ट्री

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिदेशकको सामान्य निर्देशनमा रही तालीमको पाठ्यक्रम तयार गर्ने, तालीम दिने ब्यबस्थापन गर्ने, वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । तालीम तथा वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान तथा तालीम दिने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा, शाखाहरु तथा अन्य शाखा महाशाखाहरु समन्वय गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरुको कार्य संपादन मूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागि महानिदेशककोमा पेश गर्ने । मातहत कर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमा भाग लिन मनोनयनको लागि सिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहित महानिदेशकमा पेश गर्ने । महानिदेशकको सामान्य निर्देशनमा रही वन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धान कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस बाहेक समय समयमा उप-महानिदेशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्न निर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने । केन्द्रिय वन पुस्तकालयको संचालन र अद्यावधिक सम्बन्धी ।

पद: अनुसंधान अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.)

महाशाखा: वन अनुसन्धान

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फका उप-महानिदेशकको निर्देशनमा रही प्राकृतिक वन, कृषि वन, वृक्षसुधार, आर्थिक सामाजिक, वृक्षारोपण मध्ये कुनै एक शाखाको शाखाप्रमुख भई कार्यहरु

गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमामा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: सर्वेक्षण अधिकृत/दूर संवेदन अधिकृत/मान चित्रण अधिकृत/वायोमेट्रीसियन/हवाई चित्रण अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

महाशाखा: वन सर्वेक्षण/दूर संवेदन तथा योजना

सेवा:वन, समूह:फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन सर्वेक्षण तर्फ का उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रही आफ्नो पद सम्बन्धी कार्यक्रम जस्तै वन सर्वेक्षण , मान चित्रण, हवाई चित्रण दूरसंवेदन कार्यक्रमको मध्ये कुनै एक तोकिएको वन सर्वेक्षण तथा नक्सांकन सम्बन्धी कार्यक्रम स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । मातहत कर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यक निर्देशन तथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमामा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमा आई परेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: तालिम अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा: वन, समूह: जनरल फरेस्ट्री

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फका उप-महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रम तयार गर्ने, तालीम दिने ब्यबस्थापन गर्ने, वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने। शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आईपरेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित तालीम कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद:सहायक तालिम अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा)

सेवा:वन, समूह:जनरल फरेस्ट्री/नेपावाला/स्वा.क/वोटानी

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले वन अनुसन्धान तर्फका उप-महानिर्देशकको सामान्य निर्देशनमा रही तालीम को पाठ्यक्रम तयार गर्ने, तालीम दिने ब्यबस्थापन गर्ने, वन अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य गर्ने। शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आईपरेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि शाखा प्रमुख तथा उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित तालीम कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद:सहायक योजना अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा:वन, समूह:फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही केन्द्र अन्तरगत विभिन्न योजना आयोजनाहरूको अध्ययन र विश्लेषण गरी योजना/कार्यक्रम तयार गर्ने । शाखा प्रमुखको निर्देशनमा वार्षिक र आवधिक योजनाहरूमा समावेश गर्न आफ्नो राय सहित पेश गर्ने तथा अन्तर्गतका आयोजनाहरूलाई आवश्यक पर्ने वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी महानिर्देशक तथा उपमहानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । यस बाहेक यस पदलाई समय समयमा निर्दिष्ट गरिने अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने, गराउने ।

पद: सहायक अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा)

महाशाखा: वन अनुसन्धान

सेवा:वन, समूह:फरेष्ट रिसर्च

यस पदका पदाधिकारीले आ-आफ्नो शाखा तथा महाशाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही प्राकृतिक वन अनुसन्धान, कृषि वन वृक्षसुधार अनुसन्धान, आर्थिक सामाजिक/सूचना, वृक्षारोपण अनुसन्धान संबन्धी कुनै शाखामा रही अनुसन्धान कार्य गर्नु पर्ने छ । शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही शाखाको अनुसन्धान कार्य आफु र मातहतका कर्मचारीहरूबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आईपरेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि शाखा तथा उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धान कार्यको प्रगति विवरण उपलब्ध गराउने । मातहत कर्मचारीहरूको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा राय दिने । उल्लेखित कार्यहरूको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशित अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: शाखा अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह: प्रशासन

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । विभाग अन्तरगत कार्यालयका कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, वढुवा सम्बन्धी कार्यहरू निर्णयानुसार गर्नु गराउनु पर्ने छ । कर्मचारीहरूको अभिलेख तयार गरि राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ, कर्मचारीहरूको हाजिर, विदा आदिको अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्ने छ । अधिनस्थ कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्यांकन तयार गरी दण्ड पुरस्कार जस्ता विभागीय कारवाहीको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ । यस बाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिने अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने ।

पद:लेखा अधिकृत(रा.प.तृ.)

सेवा समूह: प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीहरूले महानिर्देशक/उपमहानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । निर्दिष्ट समयमा आवश्यक वजेट तयार गरी स्विकृतिको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउने । स्विकृत वजेट अनुसार आर्थिक नियमको परिधिभित्र रही चौमासिक माग गर्ने, आवश्यक कार्यमा खर्च गर्ने । समय समयमा तोकिएको निकायद्वारा लेखा परीक्षण गराउने । लेखा परिक्षणबाट देखिएका बेरुजुहरू यथा शीघ्र फछ्यौट गर्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने । यस बाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने ।

पद: माटो रसायन अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.)

सेवा समूह: इन्जीनियरीड, केमिष्ट

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशक र उप-महा-निर्देशकको सामान्य निर्देशन र नियन्त्रणमा वन अनुसन्धान कार्यक्रमको संचालन गर्ने क्रममा माटो सर्वेक्षण तथा विश्लेषण शाखाको शाखा प्रमुखको हैसियतले संपूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । आफ्नो शाखाको कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने । अन्तरगत कर्मचारीलाई निर्देशन र कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गराउने । माटो सर्वेक्षण संबन्धी फिल्ड कार्य र माटोको नमूनाहरू स्वीकृत कार्यक्रम भित्र रही विश्लेषण गरी नतिजा उपलब्ध गराउने र शाखाको प्रगति विवरण पेश गर्ने । शाखाहरूको समन्वयमा कार्यक्रमहरू को आवश्यकता र उपयोगिता हेरी माटो शाखाद्वारा गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कार्य संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आइपरेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशकको मा पेश गर्ने । अन्तरगत कर्मचारीको का.स.मु. सुपरीवेक्षण र विदा , पुरस्कार, दण्ड जस्ता कुराको सिफारिस गर्ने । समय समयमा महानिर्देशक र उपमहानिर्देशकबाट निर्दिष्ट कार्यहरू संपन्न गर्ने ।

पद: सहायक बैज्ञानिक अधिकृत (रा.प.तृ.)

सेवा समूह: वन, वोटानी

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले केन्द्रका सूचना तथा प्रचार प्रसार शाखामा रही महा-निर्देशक / उप-महानिर्देशक अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण सम्बन्धी नतिजाहरूको प्रकाशन गर्न सम्पादन गरी वितरण र प्रचार प्रसार गर्ने । शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही जैविक विविधता शाखा अन्तर्गतको दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन कार्यक्रमहरू तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत भए वमोजिम सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिई कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्ने गराउने । समय समयमा निर्दिष्ट अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: पुस्तकालय अधिकृत

सेवा समूह: शिक्षा, पुस्तकालय विज्ञान

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महानिर्देशकको निर्देशनमा रही केन्द्रीय वन पुस्तकालयको व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी पूरा गर्नु पर्ने छ । पुस्तकालयलाई व्यवस्थित र आधुनिकीकरण गर्ने गराउने । पुस्तकालय सुविधा सम्बन्धी प्रणाली विकास गर्ने । पुस्तकहरूको विवरण अद्यावधिक र सुलभ गराउने । पुस्तकालय सम्बन्धी नम्स लागु गर्ने गराउने । मातहत कर्मचारीहरूलाई निर्देशन का.स.मु. सुपरीवेक्षण गर्ने । मातहत कर्मचारीलाई विदा, पुरस्कार दण्ड जस्ता कुराको सिफारीस गर्ने । अन्य निर्दिष्ट कार्यहरू गर्ने ।

पद: सहायक दूरसंवेदनअधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह: १ इन्जीनियरीड, मेटियोरोलोजी, २ कृषि —एग्रोनोमी /स्वायलसाइन्स

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले महाशाखाको कार्यक्रम वमोजिम उप-महानिर्देशक तथा शाखा प्रमुखको निर्देशनमा रही दूर संवेदन शाखाद्वारा गर्नु पर्ने कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत कार्यक्रम मातहत र आफु संलग्न भई गर्ने गराउने । दूरसंवेदन प्रविधिवाट स्थान र बालीको उपयुक्तता पहिचान गर्ने । कृषिको लागि वातावरणीय अध्ययन गर्ने । डाटा संकलन विश्लेषण र जानकारी प्रकाशन गर्ने । आफुले गरिएका कामको जानकारी कार्यक्रम मार्फत सम्बन्धीत निकायमा पु-याउने । कार्यक्रम कार्यान्वयनमा परेका समस्या पहिचान र समाधानको लागि सुझाव दिने । अन्य निर्दिष्ट कार्य गर्ने ।

पद:कम्प्यूटर अपरेटर (रा.प.अ.प्र.प्रा.)

सेवा समूह: विविध

कार्य विवरण

यस पदका पदाधिकारीले निर्माणको महाशाखाहरुवाट गरिनु पर्ने कामको कम्प्यूटर संचालन र टाइप सम्बन्धी कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कम्प्यूटर प्रविधिविकास र संचालनमा सहयोग र समन्वय गर्ने डाटा इन्ट्री र विश्लेषण संबन्धी कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने । अन्य निर्दिष्ट कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद: ना.सु. (रा.प.अ. प्र.)

सेवा समूह: प्रशासन, (सामान्य प्रशासन)

कार्य विवरण

शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रही कर्मचारी प्रशासन संबन्धी कार्यहरु संपादन गर्ने जिम्मेवारी यस पदका पदाधिकारीको हुने छ । व्यक्तिगतफायल, हाजिरी रेकर्ड, विदातथाअन्यप्रशासन संबन्धीअभिलेख दुरुस्त र अद्यावधिक रूपमा व्यवस्थित गर्ने । विभागको विभिन्न विवरण/पत्र फायल व्यवस्थित र सुरक्षित साथ राख्ने व्यवस्था गर्ने । अन्य प्रशासनिक कार्यहरु गर्ने । समय समयमा निर्दिष्ट स्टोर संबन्धी अन्य कार्यहरु गर्ने ।

पद:लेखापाल (रा.प.अ.प्र)

सेवा समूह: प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

लेखा अधिकृतको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा शाखाद्वारा संपादन गर्नु पर्ने कार्य यस पदका पदाधिकारीले गर्नु पर्ने छ । लेखा संबन्धी कार्य प्रचलित नियम आदेश बमोजिम संपादन गर्ने । लेखा संबन्धी फांटवारी तथा अन्य विवरणहरु अद्यावधिक र दुरुस्त राख्ने । नगद तथा चेक

व्यवस्थापन संबन्धी कार्य गर्ने । लेखा परीक्षण कार्य गराउने । वेरुजु फछ्यौट संबन्धी कार्य गर्ने । लेखा संबन्धी अन्य आइपने संपूर्ण कार्यहरू गर्ने समय समयमा निर्दिष्ट कार्यहरू गर्ने ।

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने शुल्क र सेवा प्रदान गर्ने शाखा

प्रदान गरिने सेवा	प्राप्त गर्दा पुर्याउने प्रक्रिया	सम्पर्क गर्नुपर्ने शाखा	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर	कार्य सम्पन्न गर्दा लाग्ने समय	जिम्मेवार अधिकृत
पुस्तकालय सेवा	सम्पर्क	पुस्तकालय	निःशुल्क	सोही दिन	प्रेमराज अधिकारी
प्रकाशन सामग्री	सम्पर्क/निवेदन	सूचना शाखा	निःशुल्क	सोही दिन	किरण कुमार पोखरेल
वन सम्बर्धन	सम्पर्क/निवेदन	वन सम्बर्धन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	सुनिता उलक
कृषि वन प्रविधी सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	शहरी तथा कृषि वन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	साबित्री अर्याल
माटो परिक्षण सम्बन्धी सेवा	निवेदन	माटो शाखा	सशुल्क	३ हप्ता	सरोज कुमार चौधरी
दूर संवेदन प्रविधी सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	दूर संवेदन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	बिमल कुमार आचार्य
वन स्रोत नक्सा सम्बन्धी जानकारी / सेवा	सम्पर्क / निवेदन	वन स्रोत नक्शा शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	बिमल कुमार आचार्य
हवाइचित्र सम्बन्धी सेवा	निवेदन		सशुल्क	१ हप्ता	दिपेश कुमार शर्मा
वन श्रोत सर्वेक्षण सम्बन्धी तथ्यांक	निवेदन	वन सर्वेक्षण तथा कार्वन मापन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	राजकुमार गिरी
वन सदुपयोग	सम्पर्क/निवेदन	वन पैदावार	निःशुल्क	१ हप्ता	मञ्जु सुवेदी

सम्बन्धी जानकारी		सदुपयोग शाखा			
बायोमेट्री सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	बायोमेट्री शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	ठाकुर सुवेदी

५. सेवा समूह अनुसार उपलब्ध मानव स्रोतको आंकलन

सि. नं.	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समूह	पदपुर्तिको अवस्था		
					दरब न्दी	पू र्ति	रिक्त
१	महानिर्देशक	रा.प.प्र.	वन	फरेस्टरिसर्च	१	१	
२	उप-महानिर्देशक				३	३	
३	केन्द्र प्रमुख	रा.प.प्र.	वन	ज.फ.	१	१	
४	अनुसन्धान अधिकृत/सर्वेक्षण अधिकृत/दुर संवेदन अधिकृत/ हवाइ चित्रण अधिकृत/ मानचित्रण अधिकृत तालिम अधिकृत	रा.प.द्वी.	वन	फरेस्टरिसर्च	७	६	१
			वन	ज.फ.	३	१	२
५	माटो रसायन अधिकृत		इन्जी	केमिस्ट्री	१	१	

६	स. अनुसन्धान अधिकृत/ स. योजना अधिकृत/ बायोमेट्रीसियन/ वन सदुपयोग अधिकृत/ स. सर्वेक्षण अधिकृत/ स. दुर संवेदन अधिकृत/ स. मानचित्रण अधिकृत/ स. हवाइचित्रण अधिकृत							
७	स. तालिम अधिकृत							
८	स. तालिम अधिकृत							
९	स. तालिम अधिकृत/ स. वैज्ञानिक	रा.प.तृ.	वन	फरेस्टरिसर्च	१४	१४		
१०	स. तालिम अधिकृत			नेपावाला	१	१		
११	शाखा अधिकृत		वन	स्वायलकन्जर भेसन	१	१		
१२	लेखा अधिकृत		वन	बोटानी	२	२		
१३	स. माटो रसायन अधिकृत		वन	ज.फ.	२	१	१	
१४	सिनियरड्राफ्टम्यान		प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१		
१५	स.मा.चि. अधिकृत			लेखा	१	१		
१६	स. दुर संवेदन अधिकृत		इन्जी	केमिस्ट्री	१	१		
१७	पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.तृ.		सर्वे	१	१		
१८	ना.सु.	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	३	१	
			विविध	विविध	१	१		
			कृषि	एग्रोनोमी	१	०	१	

१९	लेखापाल		प्रशासन	लेखा	१	१	
२०	पुस्तकालय सहायक		शिक्षा	पुस्तकालय शिक्षा	१	१	
२१	कम्प्युटर अपरेटर		विविध	विविध			कम्प्युटर अपरेटर
२२	ल्यावअसिस्ट्यान्ट	रा.प.अनं.द्वी	इन्जी	केमिस्ट्री	१	१	
२३	ल्याव सहायक	श्रेणी विहिन			४		करार सेवामा रहेका
२४	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५	२	३ सुविधा लिएको
२५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१३	८	७ करार सेवामा रहेको
	जम्मा				७३	५३	२२

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

सम्बन्धित शाखाबाट टिप्पणी उठाई सम्बन्धित महाशाखाबाट सिफारीस गरी महानिर्देशकज्यूबाट स्विकृत गराउने । प्रत्येक कामसंग सम्बन्धी सम्पूर्ण कागजात तथा विवरणहरु, सम्बन्धित शाखाका शाखा प्रमुखले तोकेको कर्मचारीको जिम्मामा रहनेछ र निजले ती अभिलेखहरु आफू कुनै कारणबाट शाखामा नरहने भए पन्जिका बनाई अनिवार्य रूपमा बुझाउनु पर्नेछ । हरेक शाखाबाट उठान भएका निर्णय फाइल तथा तत्सम्बन्धी कागजातहरुको सूचि पंजिका बनाउने र व्यवस्थित गरी राख्ने जिम्मा

तोकिएको फाँटवाला सहायक कर्मचारीको हुनेछ । निर्णय गर्ने तहबाट फाइल उपमहानिर्देशक हुँदै सम्बन्धित शाखामा पठाईन्छ । निर्णयको फाइल वा कागजात प्राप्त भएपछि शाखाप्रमुखले त्यसको जानकारी सरोकारवालालाई दिनुपर्नेछ । फाइल जिम्मा लिने कर्मचारी विदामा वसेमा वा अनुपस्थित रहेमा कसले जिम्मा लिने भन्ने कुरा शाखाको प्रमुखले लिखित रूपमा तोकि दिनु पर्नेछ । फाइल वा कागजातको जिम्मेवारी पाएको/लिएको कर्मचारी अन्यत्र सरुवा भै जानुपर्ने भएमा सरुवा भै आउने कर्मचारीलाई वा तोकिएको अन्य कर्मचारीलाई वरवृत्तारथ गर्नु पर्नेछ ।

७. निर्णय उपर उजुर सुन्ने अधिकारी

सेवाग्राहीले उल्लेखित सेवाप्राप्त गर्न नसकेमा वा कुनै सुझाव भएमा महानिर्देशक वा उपमहानिर्देशक समक्ष लिखित वा मौखिक उजुरी गर्न सक्नेछ । अथवा विभागको उजुरी पेटिकामा लिखित उजुरी हाल्न सक्नेछ ।

८. प्रमुखको नाम र पद

यम प्रसाद पोखरेल, महानिर्देशक

९. सूचना अधिकारी नामरपद

राजकुमार गिरी, रा.प.द्वि (प्रा)

१०. ऐन, नियम, विनियम वा निर्देशिकाको सूची,

यस केन्द्रले बन अनुसन्धान रणनीति २०७३, सूचना तथा तथ्यांक कार्यविधि २०७३, बन नीति २०७१ तथा अन्तरीम त्रिवर्षीय योजनाहरूमा उल्लेखित नेपाल सरकारका बन अनुसन्धान एवं सर्वेक्षण सम्बन्धी नीति कार्यान्वयन गर्दछ । यस केन्द्र संग प्रत्यक्षरूपमा सम्बन्धी ऐन, नियम तथा निर्देशिका हाल सम्म तयार नभएको तर यस केन्द्रको कार्यविधि २०६१ अनुसार अध्ययन अनुसन्धानको कार्य सञ्चालन भएको छ ।

११. सम्पादित प्रमुख कामहरू यस प्रकार छन् ।

- स्थलगत अनुसन्धान इकाईहरू र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथाव्यवस्थापन
- दिगो तथा बैज्ञानिक बन व्यवस्थापन लागू भएका बन श्रोतको पहिचान गरी प्राविधिक परिक्षण गरिने बन हरुको छनौटका लागि सम्बन्धित जिल्लाहरूमा पत्राचार गरिएको
- उच्च हिमालमा रहेका स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनःमापन सम्पन्न भएको

- स्थायी नमुना प्लटहरूको स्थापना तथा मापन कार्यको लागि सेवा प्रदायक छनौट गर्न RFP मूल्यांकन भईरहेको ।
- चुरे तथा मध्य पहाडको वन श्रोत सर्वेक्षणको तथ्याक विश्लेषण तथा प्रतिवेदन तयारी गर्न तथ्यांक प्रमाणीकरण कार्य सम्पन्न भएको ।
- विश्व विद्यालयको समन्वयमा विश्व विद्यालयमा अध्ययनरत बिद्यार्थीलाई अध्ययन अनुसन्धानका लागि सहयोग कार्य गर्न AFU का ७० र TU का १८० गरी २५० जना बिद्यार्थीहरूसंग प्रतिबद्धता पत्रमा हस्ताक्षर भई सम्झौता भएको ।
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- वनको जानकारी ३० (२), २०२० अनलाईन प्रकाशन भएको ।
- १ वटा रा.प.तृतीय (प्रा.) को ३५ दिने सेवा कालिन तालिम भईरहेको ।
- नेपालको विभिन्न प्रकारका जंगलमा लाग्ने रोगहरूको FAO को सहयोगमा वन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र र Kerala Forest Research Institute को संयुक्त टोलीले प्रारम्भिक अध्ययन गरी आएको नमुनाहरूको पहिचान गरी विश्लेषण कार्य भैरहेको ।

१२. वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको website : <https://frtc.gov.np/home>

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

बजेट उपशिर्षक	२०७६श्रावण -२०७७ पौष मसान्त विभिन्न उपशिर्षक खर्चको विवरण	कैफियत
वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना (३२९०४०११३/१४)	१९६४६२८६।५४/-चालु+ ००.००\/- पूजीगत	
वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना (३२९०४१०१३/१४)	८,८८,६८,२०६.०३ चालु+ ६७,११,११०.४८/- पूजीगत	
केन्द्रिय वन तथा प्रशिक्षण केन्द्र ३२९०६०११३/१४	१०८८४२१ चालु + ००.०० पूजीगत	
राजस्व आम्दानी	२३०००\/-	

१४. अन्य विवरण

१५. अधिल्लोआ.व.मा बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट सञ्चालित कार्यक्रमको विवरण

- प्राकृतिक वन व्यवस्थापन अनुसन्धान
- नर्सरी तथा वृक्षारोपण अनुसन्धान वृक्षसुधार अनुसन्धान ।
- सूचना तथा प्रकाशन ।
- वनस्रोत सर्वेक्षण ।
- संरक्षण तथा व्यवस्थापन (बुटवल, तरहरा, हेटौडा, सुर्खेत, झन्झटपुर, काभ्रे, बाँके, ललितपुर स्थित स्थलगत अनुसन्धान इकाईहरू र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्न)

१६. बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता ऋण, अनुदान, एवम् प्राविधिक सहयोग, सम्झौता सम्बन्धी विवरण

यस अवधिमा कुनै पनि सम्झौता/अनुदान प्राप्त नभएको

१७. प्रमुख कार्यक्रमको विवरण र प्रगति विवरण

- वनको जानकारीको Website (www.bankojanakari.gov.np) माफत Online Article Publication को कार्य भईरहेको ।
- वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण केन्द्र द्वारा सञ्चालित केन्द्रिय वन पुस्तकालयबाट Online लाईब्रेरी सेवा सञ्चालन भईरहेको ।

स्थलगत अनुसन्धान इकाईहरू र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

- दिगो तथा बैज्ञानिक वन व्यवस्थापन लागू भएका वन श्रोतको पहिचान गरी प्राविधिकपरिक्षण गरिने वन हरुको छनौटका लागि सम्बन्धित जिल्लाहरूमा पत्राचार गरिएको ।
- उच्चहिमालमा रहेका स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनःमापन सम्पन्न भएको ।
- स्थायी नमुना प्लटहरूको स्थापना तथा मापन कार्यको लागि सेवा प्रदायक छनौट गर्न RFP मूल्यांकन भईरहेको ।

- चुरे तथा मध्य पहाडको वन श्रोत सर्वेक्षणको तथ्याक विश्लेषण तथा प्रतिवेदन तयारी गर्न तथ्यांक प्रमाणीकरण कार्य सम्पन्न भएको ।
- विश्व विद्यालयको समन्वयमा विश्व विद्यालयमा अध्ययनरत बिद्यार्थीलाई अध्ययन अनुसन्धानका लागि सहयोग कार्य गर्न AFU का ७० र TU का १८० गरी २५० जना बिद्यार्थीहरु संग प्रतिबद्धता पत्रमा हस्ताक्षर भई सम्झौता भएको ।
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको।
- वनको जानकारी ३०(२),२०२० अनलाईन प्रकाशन भएको ;
- १ वटा रा.प.तृतीय (प्रा.) को ३५ दिने सेवाकालिन तालिम भईरहेको ।
- नेपालको विभिन्न प्रकारका जंगलमा लाग्ने रोगहरुको FAO को सहयोगमा वन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र र Kerala Forest Research Institute को संयुक्त टोलीले प्रारम्भिक अध्ययन गरी आएको नमुनाहरुको पहिचान गरी विश्लेषण कार्य भैरहेको ।

१८ सूचनाको वर्गिकरण (विभागस्तरीय)

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र अन्तर्गत सिर्जना भएका र हुने अवस्थामा रहेका विभिन्न किसिमका सूचना/तथ्याङ्कहरुको वर्गिकरण निम्न बमोजिम गरिएको छः

प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्क (Primary Data/Information)

वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रममा समावेश भई संकलन गरिएका वा विभाग अन्तर्गत संचालित योजना/आयोजना आदिबाट विभागलाई हस्तान्तरण भई दायित्व सिर्जना भएका वा विभाग संलग्न द्विपक्षीय, बहुपक्षीय आयोजना/परियोजनाहरुबाट हस्तान्तरण भई उपलब्ध हुन आएका वा अन्य निकायबाट खरिद गरी प्राप्त भएका निम्न उल्लेखित सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।

- वन सर्वेक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत फिल्डमा Sample Plot वा त्यस्तै प्रकृयाबाट Tally Sheet वा त्यस्तै रुपमा संकलन गरी ल्याइएका सूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- नर्सरी, बृक्षारोपण क्षेत्र, बृक्षसुधार, कृषि वन, प्राकृतिक वन व्यवस्थापन, माटो आदिको अनुसन्धान प्लट तथा सामाजिक आर्थिक र वातावरणीय पक्ष सम्बन्धित प्रश्नावली र अन्तर्कृया कार्यक्रमबाट सोझै संकलन गरी ल्याइएका र विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थाका सूचना/तथ्याङ्कहरु ।

- अनुसन्धान इकाइ/प्लटमा प्रत्यक्ष नापजाँच र नक्साङ्कन गरी संकलन गरिएका सूचना/तथ्याङ्कहरू ।
- अन्य निकायहरूबाट खरिद गरी वा अनुदानमा प्राप्तभएका तर विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थाका दुर संवेदनचित्रहरू जस्तै हवाई चित्र (Aerial Photo), सेटेलाईट चित्र (Satellite Image) आदि ।
- वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षणको क्रममा प्रत्यक्ष फिल्डबाट संकलन गरिएका तर विश्लेषण हुन बाँकी अवस्थामा रहेका अन्य प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरू ।

प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्क (Processed/Analyzed Data/Information)

- वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको दायित्व सिर्जना भएका वा दायित्वमा रहेका माथि उल्लेखित प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई विभिन्न गणीतीय, तथ्याङ्कीय, वित्तीय, सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय आदि दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरी सिर्जना भएका तर विभागबाट आधिकारिक रूपमा प्रकाशन हुन बाँकी रहेको अवस्थाका नतिजा मुलक सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।
- परामर्शदाता निकायहरूबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई प्राप्त हुन आएका मस्यौदा प्रतिवेदन र त्यसमा उल्लेखित सूचना/तथ्याङ्कहरूलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ । केन्द्र संलग्न भएका साथै केन्द्र अन्तर्गतका योजना, आयोजना आदि निकायबाट हस्तान्तरण भई प्राप्त भएका प्रशोधित तथ्याङ्कहरू पनि यस भित्र पर्दछन ।
- वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रम अनुसार संकलन गरिएका प्रारम्भिक तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण पश्चात कार्य सम्पन्न भएको जानकारी सहित जिम्मेवार शाखा, पदाधिकारी बाट विभागमा पेश हुने प्रतिवेदन, विभिन्न अध्ययन अनुसन्धान, अवलोकन, मुल्याङ्कन सम्बन्धी कार्यदल/कार्यटोली/समिति आदि गठन भई स्थलगत कामको आधारमा प्राप्त हुने प्रतिवेदन आदिलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ ।
- हवाई चित्र, दूरसंवेदन चित्र, लिडार चित्र आदिको आधारमा Geographical Information System, Image Analysis Program आदिको उपयोग गरेर वन तथा भू-उपयोग क्षेत्रको विश्लेषण गरी तयार गरिएका विषयगत तथा वर्गिकृत (Thematic and Classified) नक्सा तथा तथ्याङ्कहरूको नतिजालाई पनि प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्कहरूको समूहमा समावेश गरिएको छ ।

प्रकाशित सूचना/तथ्याङ्कहरू (Published Data/Information)

- विभागद्वारा संकलित वा प्राप्त हुन आएका विभागको दायित्वमा रहने प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरूको विश्लेषण पश्चात सिर्जित नतीजा मूलक प्रशोधित तथ्याङ्कहरूलाई सार्वजनिक जानकारी तथा उपयोगको लागि निर्णय गरी प्रकाशन माल्याइने सूचना/तथ्याङ्कहरूयस वर्गमा विभाजित गरिएको छ ।
- प्रकाशित तथ्याङ्कहरूलाई दुई वर्गमा विभाजित गरिएको छ । पहिलो वर्गमा विद्युतीय माध्यमबाट प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि रहेका छन् भने दोस्रो वर्गमा Hard Copy मा प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि पर्दछन् । निर्णय गरी प्रकाशन गरिएका वन क्षेत्र सम्बन्धित GIS/Remote Sensing मा आधारित नक्सा तथा सूचनाहरू पनि यसै अन्तर्गत पर्दछन् ।

१९. सूचनाको प्रकाशन

- वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट सञ्चालित अनुसन्धानकार्यको नतिजाहरू विभागबाट निस्कने वनको जानकारीमा प्रकाशित गर्ने गरिएको, उक्त जर्नललाई केन्द्रको Web Site मा समेत राखिएको छ ।
- अन्य प्रचार सामग्रीहरूको Leaflet, Booklet, Posters and Journal लगायतका प्रकाशित सामग्री वितरण गरिएको ।

२०. विभागमा परेको सूचनाको निवेदन र सोको कारवाही

निवेदन दिने संस्था/ व्यक्ति	मागेको सूचनाको विवरण	कारवाहीको विवरण
सम्पूर्ण सूचना हरु websites मा राखेकोले त्यहीबाट सेवाग्राहीले सूचना प्राप्त गरेको	-	६०००(छ हजार जना ले website svisit गरेको

